

A feladatokat írta:
Dr. Mari László, Budapest

Csapat tagjai:

.....

Iskola:

.....

Beküldési határidő: 2020. december 18.

Lektorálta:
Dr. Fülep Teofil, Miskolc

Curie Környezetvédelmi Emlékverseny
9-10. évfolyam I. forduló
2020/2021.

Feladat	1.	2.	3.	4.	Összesen
Elérhető	9 pont	10 pont	11 pont	10 pont	40 pont
Elért					

1. feladat **Melyik természetvédelmi területről készülhetett a leírás?** **9 pont**

- A. Fenyőfői Ósfenyves TT
- B. Szentgáli Tiszafás Erdő TT
- C. Úrkúti Óskarszt TT
- D. Attyai Láprét TT
- E. Sümegi Mogyorós-domb TT

- 1. A terület a 200 millió éve keletkezett mészkő egykori felszíni mélyedéseiben keletkezett mangánérc kitermelése után került a napvilágra.
- 2. A terület fő értéke egy jégkorszaki maradványfaj (reliktumfaj), az illatos hagyma.
- 3. Egy sajátos erdő a Miklós-Pál-hegy oldalában, ahol a társulás egyik névadó, jellegzetes faja egy nyitvatermő faj.
- 4. A homokon képződött rozsdabarna erdőtalajon kialakult erdőtársulás, amelyet elsőként Kitaibel Pál írt le 1799-ben.
- 5. A területen feltáruló tűzköves rétegek az újkőkor és a rézkor embere számára fontos alapanyagot jelentettek. A hajdani bányagödrökből értékes leletanyag került elő.
- 6. E sajátos fafaj a bükkösben második zárt lombkoronaszintet alkot.
- 7. A jégkorszak után visszamaradt maradvány (reliktum) fás társulás található területén.
- 8. 20-25 m magas tornyai és a köztük lévő mélyedések trópusi éghajlaton alakultak ki.
- 9. Területén jelentős földtani alapszelvény húzódik, amelyben a triász időszaktól a harmadidőszak végéig képződött kőzeteket lehet tanulmányozni.

2. feladat Tiszai hibakutatás

10 pont

A szövegben tíz hibás állítást fedezhetsz fel. Keresd meg a hibákat és írd ezeket a szöveg alá a pontozott vonalra! Ezután írd melléjük a kijavított, helyes állítást!

A Tisza a Duna leghosszabb mellékfolyója. Magyarország 2. legnagyobb folyója. A Fekete-Tisza és a Sebes-Tisza összefolyásából egyesül a mai Románia területén, Rahó közelében. A Tisza Titelnél ömlik a Dunába. A folyó vízgyűjtő területe négy országra terjed ki, és 15 700 km² nagyságú. A folyó hossza ma 962 km, bár az egykori folyószabályozás előtt 1419 km volt. A Tisza egykor rengeteg kanyart alakított ki, feltöltő szakaszjelleggel folyik át az Alföldön. Gróf Széchenyi István kezdeményezésére indult el a Tisza szabályozása az áradások megszüntetése végett 1746-tól. A folyószabályozást Paleocapa, az Ebro folyót is szabályozó mérnök vezette. A szabályozás után a folyó esése kilométerenként lecsökkent. Az árvízvédelmi munkálatokban fontos szerepet betöltő Vásárhelyi Péter szobra Szegeden áll, talapzatán emléktábla mutatja az 1970-ben mért 961 cm-es vízállást, amelyet 2016-ban sikerült a folyónak felülmúlnia 1009 cm-rel.

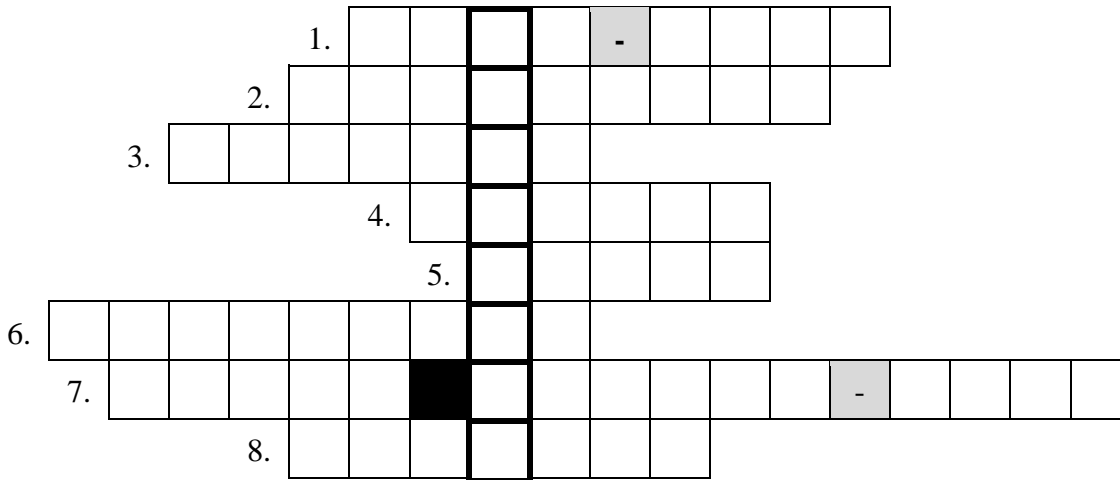
Hibás állítás:

Javítás:

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

3. feladat Keresztrejtvény

(8+3) **11 pont**

- 1) A hegy környékén az emberek megélhetését a szőlőtermesztés adta, ma a ritkás erdő sem akadályozza a nagyszerű 360 fokos panorámát a tetejéről.
- 2) A túraösvényen akár körül is tudjuk járni a hegyet, majd az egykori Kisfaludy-házban berendezett étteremben megebédelhetünk, és megkóstolhatjuk a helyben termesztett szőlőből készült bort is.
- 3) A hegy tetején lévő várának kapitánya a várban született, híres törökverőnek tartott, a Balaton jegén elhíresült párbajokat vívó Gyulaffy László volt.
- 4) A cukorsüveghez hasonló vulkáni hegy nevét az ómagyar Gyula személynevből származtatják.
- 5) Ez a környék legjobban elbányászott hegye, 1912-1980 között az intenzív bazaltbányászat miatt a hegy közepén egy nagy bányagödör tátong oldalában szép oszlopos elválású bazalttal.
- 6) IV. Béla király a tatárdúlás idején a pannonhalmi bencéseket kérte fel várépítésre. Ezt a várat a török sohasem foglalta el.
- 7) Túránk során bazaltorgonákban gyönyörködhetünk.
- 8) A 281 méter magasságával az egyik legkisebb tanuhegye a Tapolcai-medencében. A tetejéről a Monostorapáti-víztározó tavát láthatjuk. A tanuhegy tetején a XIII. században épült kicsi várrom áll, az eredeti várat felrobbantották, hogy soha török kézre ne kerüljön.

Megfejtés:

Magyarázd meg a fogalmat!

.....

4. feladat Szövegkiegészítés - Balaton-felvidéki Nemzeti Park

10 pont

Írd be a pontozott vonalra a megfelelő fogalmat/nevet/adatot!

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park-ban/ben alakult meg a Balaton északi partján. Területe ha, amely korábbi tájvédelmi körzetből tevődik össze. A Tihanyi-félszigetet képződményei miatt-ban/ben Európai Diplomás Területté nyilvánították. Az igazgatóságnak(db) megyére terjed ki a hatásköre. A magyarországi nemzeti parkok sorában alakult meg. A Bakony-Balaton Geopark az támogatását élvező Európai Geopark Hálózat tagja lett. A geopark célja a gazdag földtani örökség megóvása, bemutatása. A nemzeti park igazgatósága található. A nemzeti park igazgatóságának területén (db) természetvédelmi területen tehetünk érdekes túrákat.

Ajánlott nyomtatott források:

Futó János (szerk.): *A Balaton-felvidék természeti értékei II-V., Balaton-felvidéki Nemzeti Park, Veszprém 2001-2005*
Kiss Gábor-Benkhardt Borbála: *Kő kövön... marad, Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, Budapest, 2007*

(természetesen az interneten is sok információ megszerezhető...)

<https://www.bfnp.hu/>